

Hangon ympäristöyhdistys ry
Hangö miljöförening rf

Hanko 30.3.2006

Hangon kaupunginhallitus
Bulevardi 6, 10900 Hanko

Viite: Kuulutukseenne 3.3.2006, dnro 101/2004

Asia: Muistutus ehdotuksesta ranta-asemakaavaksi Järpholmenin tilalle Koverharin kylässä

Hangon ympäristöyhdistys on aikaisemmin esittänyt muistutuksen kyseisen kaavoitushankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavaluonnoksesta. Kaavaehdotuksessa olevan kaavaselostuksen mukaan varsinaisia muistutuksia ei ole jätetty. Koska nyt nähtävänä olevassa kaavaehdotuksessa yhdistyksemme aikaisempaa muistutusta ei ole otettu huomioon, yhdistys uudistaa sen tarkentaa sitä seuraavasti.

1. Osallisuus

Yhdistyksen aikaisempi kannanotto

Hangon ympäristöyhdistys katsoo, että yhdistys tulee mainita osallisena osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Kaavoittajan vastine

Hangon kaupungin kanta on, ettei yhdistys luetteloidu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Yhdistys on jättänyt huomautuksensa. Yhdistyksen näkemykset tulevat asianmukaisesti käsiteltäväksi riippumatta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa (62 §) sanotaan: "Kaavoitusmenettely järjestää niin ----- että yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (*osallinen*), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun ----- ". Sääntöjensä mukaisesti Hangon ympäristöyhdistys toimii luonnon- ja ympäristönsuojelun edistämiseksi toimialueellaan Hangossa. Maankäytön suunnittelussa luonnon- ja ympäristönsuojelu tulee ottaa huomioon (vrt MKL 5 §). Siksi ympäristöyhdistys on Hankoa koskevassa kaavoituksessa osallinen ja se tulee mainita osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kuten muutkin osalliset.

2. Kaavoituksen vaiheitten ajallinen järjestys

Yhdistyksen aikaisempi kannanotto

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan kaavoituksen vaiheet on ajoitettu seuraavasti:

- Kaavoitus on aloitettu talvella 2004.
- Kaavaluonnos sekä kaavaa koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma on asetettu nähtäville samanaikaisesti maalisi- huhtikuussa 2004.
- Suunnitelman mukaan kaavoituksen pohjaksi laaditaan luonnonoloja koskeva ympäristöselvitys keväällä 2004.
- Kaavaehdotus pannaan julkisesti nähtäville touko-kesäkuussa 2004.
- Kunnanvaltuusto hyväksyy kaavaehdotuksen arviolta elokuussa 2004.

Yhdistyksemme mielestä edellä selostettu suunnittelun vaiheitten ajallinen järjestys ja aikataulu ovat ristiriidassa maankäyttö- ja rakennuslain säännösten kanssa. Kaavaluonnos on tehty ennen kaavoituksen pohjaksi laadittavaa ympäristöselvitystä. Kaavaluonnokseen on merkitty loma-asuntojen korttelialueet ilman kyseisenlaisia taustatietoja. Kaavaluonnos ei voi siten perustua lain edellyttämällä tavalla riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Kaavoittajan vastine

Maankäyttö- ja rakennuslaissa ei ole säännöksiä siitä, miten osallistumis- ja arviointisuunnitelma tai kaavaluonnos tulee sen paremmin ajallisesti kuin vaiheiden kannalta pitää esillä. Käytännön kannalta on pienissä kaavahankkeissa kuten tässä informaatioarvoa lisäävää se, että jo OAS-vaiheessa esitetään jotain kaavan sisällöstä.

Yhdistyksemme katsoo, että kaavoituksen ajoituksessa on olennaista se, että alkuvaiheessa esitetään suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallisilla tulee tässä vaiheessa olla mahdollisuus esittää kantansa suunnitelman sisällöstä ennen kaavoittajan varsinaista työtä toimintojen sijoittamisesta kaava-alueelle. Jos kaavaluonnos esitetään samanaikaisesti osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa, kaavoittaja ei ole voinut ottaa luonnosta tehdessään huomioon osallisten näkökantoja suunnitelmasta.

Kaavaselostuksen liitteenä on ote Tarja Södermanin laatimasta ympäristöoppaasta ”Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi kaavoituksessa ----”. Siinä (sivu 25) on hyvin selkeästi esitetty, että kaavatyön ohjelmointi (johon kuuluu osallistumis- ja arviointisuunnitelma) edeltää perusselvitysten tekoa (joihin kuuluvat luontoselvitykset). Vasta tämän jälkeen laaditaan kaavaluonnos vaihtoehtoinen (joihin kuuluu vaikutusten arviointi). Tämän jälkeen hankitaan tarvittavia lisäselvityksiä, jonka jälkeen kaavaehdotus ja kaavaselostus voidaan esittää.

Nyt kyseisessä tapauksessa kaavoitus ei ole edennyt tällä tavoin.

3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisältö

Yhdistyksen aikaisempi kannanotto

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole selostettu miten luonnonoloja koskeva ympäristöselvitys tullaan tekemään. Siinä ei ole myöskään lainkaan mainittu lain edellyttämää kaavan vaikutusten arviointia.

Yhdistyksemme mielestä arviointisuunnitelmaan tulee sisältyä seuraavankaltaisia seikkoja:

- Luontoselvityksen sisältö: alueen luonnonpiirteet on kuvattava; luontotyypit ja niiden edustavuus on selvitettävä; herkkiin ekosysteemeihin on kiinnitettävä riittävästi huomiota; luonnon monimuotoisuus on selvitettävä kiinnittäen erityisesti huomiota kasvillisuuteen.
- Luontoselvitys tulee ajoittaa siten, että sen avulla saadaan selvyys em. seikoista.
- Kaavan toteuttamisen vaikutusten tunnistaminen.
- Luontovaikutusten arviointi ja niiden merkittävyys: vaikutukset maaympäristöön; vaikutukset vesiympäristöön.
- Haittavaikutusten lieventäminen: rakennuspaikkojen sijoitus; rakentamismenetelmät; rantaviivan säilyttäminen.
- Erityisesti tulee esittää kuinka tarvittavat venepaikat ja laiturit suunnitellaan.

Kaavoittajan vastine

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisältö on samaa tasoa kuin jo käytännössä on sovellettu useissa ranta-asemakaavoissa ja on riittävä.

Kaavoittaja ei ole lainkaan ottanut huomioon yhdistyksemme vaatimuksia OAS:n

täydentämiseksi. Kaava-asiakirjoihin sisältyvä luontoselvitys käsittelee pelkästään maaluontoa, lähinnä kasvillisuutta. Luontoselvitystä on täydennettävä erityisesti kaava-alueeseen rajoittuvan vesialueen osalta. Muutoin ei ole mahdollista arvioida kaavan vaikutuksia vesialueeseen. Rakennuspaikkojen sijoittamisessa ei ole voitu ottaa huomioon vesialueen luonnonarvoja. Saareen rakentaminen edellyttää käytännöllisesti katsoen aina laiturin rakentamista rakennuspaikan yhteyteen. Laiturin rakentamisen ja sen mahdollisesti edellyttämän ruoppauksen tarvetta ei ole selvitetty eikä sen vaikutuksia arvioitu.

Kaavaselostuksessa kaavoittava katsoo, että ranta-asemakaavalla ei kokonaisuutena ole merkittäviä ympäristövaikutuksia. Tämä toteamus ei pohjautu riittäviin perusselvityksiin.

Hangon ympäristöyhdistys katsoo, että osallistumis- ja arviointisuunnitelma ei ole riittävä. Siksi se tulee saattaa ympäristökeskuksen käsiteltäväksi.

4. Uusi aikataulu kaavoitukselle

Yhdistyksen aikaisempi kannanotto

Hangon ympäristöyhdistys katsoo, että kaavoitus ei voi edetä suunnitelmassa esitellyllä tavalla. Kaavatyölle tulee laatia uusi lakiin perustuva aikataulu. Kaavaluonnosta ei tule lainkaan käsitellä ennen sen pohjaksi laadittavien selvitysten valmistumista.

Kaavoittajan vastine

Aikataulu on OAS:ssa ohjeellinen ja se mukautuu käytännön seikkojen mukaan.

Yhdistyksemme katsoo, että nyt esitettyä kaavaehdotusta ei tule hyväksyä.

Pyydämme, että yhdistyksellemme toimitetaan tieto kaavaa koskevista kaupunginhallituksen ja -valtuuston mahdollisista päätöksistä.

Pertti Sundqvist
puheenjohtaja

Kalevi Keynäs
hallituksen jäsen

osoite: Hangon ympäristöyhdistys ry
c/o Pertti Sundqvist
Haagankatu 3, 10900 Hanko

tiedoksi: Uudenmaan ympäristökeskus